

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 24ης Ιανουαρίου 2002 *

Στην υπόθεση C-170/00,

Δημοκρατία της Φινλανδίας, εκπροσωπούμενη από τις T. Rynnä και E. Bygglin, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους M. Niejahr και I. Koskinen, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο τη μερική ακύρωση της αποφάσεως 2000/216/ΕΚ της Επιτροπής, της 1ης Μαρτίου 2000, για τον αποκλεισμό από την κοινοτική χρηματοδότηση ορισμένων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων (ΕΕ L 67, σ. 37), καθόσον αυτή αποκλείει από την κοινοτική χρηματο-

* Γλώσσα διαδικασίας: η φινλανδική.

δότηση δαπάνες ύψους 7 270 885,76 φινλανδικών μάρκων (FIM) που πραγματοποιήθηκαν στο προσφεύγον κράτος μέλος στο πλαίσιο της προπληρωμής ειδικών προμηθευτήσεων για τους ταύρους, για τα οικονομικά έτη 1996 και 1997,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, S. von Bahr, D. A. O. Edward, A. La Pergola και M. Wathelet, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: L. A. Geelhoed
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 4ης Ιουλίου 2001,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 9 Μαΐου 2000, η Δημοκρατία της Φινλανδίας άσκησε, δυνάμει του άρθρου 230, πρώτο εδάφιο, ΕΚ, προσφυγή με την οποία ζητεί τη μερική ακύρωση της αποφάσεως 2000/216/ΕΚ της Επιτροπής, της 1ης Μαρτίου 2000, για τον αποκλεισμό από την κοινοτική χρηματοδότηση ορισμένων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων (ΕΕ L 67, σ. 37, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), καθόσον αυτή αποκλείει από την κοινοτική χρηματοδότηση δαπάνες ύψους 7 270 885,76 FIM που πραγματοποιήθηκαν στο προσφεύγον κράτος μέλος στο πλαίσιο της προπληρωμής ειδικών προμοδοτήσεων για τους ταύρους, για τα οικονομικά έτη 1996 και 1997.
- 2 Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στις σχετικές με τις ειδικές προμοδοτήσεις δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε η Φινλανδία μεταξύ 20 Μαΐου 1995 και 21 Δεκεμβρίου 1996.

Νομικό πλαίσιο

- 3 Το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΟΚ) 729/70 του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 1970, περί χρηματοδότησεως της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/005, σ. 93), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 1287/95 του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 1995 (ΕΕ L 125, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 729/70), προβλέπει:

«1. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν περιοδικώς στην Επιτροπή τις ακόλουθες πληροφορίες, όσον αφορά τους εγκεκριμένους οργανισμούς πληρωμών και τους οργανισμούς συντονισμού που αναφέρονται στο άρθρο 4 και σχετικά με τις πράξεις που χρηματοδοτούνται από το τμήμα εγγυήσεων του ΕΓΤΠΕ:

[...]

2. Η Επιτροπή, μετά από διαβουλεύσεις με την επιτροπή του Ταμείου:

[...]

β) εκκαθαρίζει πριν από τις 30 Απριλίου του έτους που ακολουθεί το εξεταζόμενο οικονομικό έτος, και βάσει των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στοιχείο β', τους λογαριασμούς των εγκεκριμένων οργανισμών πληρωμών.

Η απόφαση εκκαθάρισης των λογαριασμών καλύπτει την πληρότητα, την ακρίβεια και την ειλικρίνεια των λογαριασμών που διαβιβάζονται.

Η απόφαση δεν προδικάζει τη λήψη τυχόν μεταγενέστερων αποφάσεων, σύμφωνα με το στοιχείο γ'.

- γ) αποφασίζει την απόρριψη αιτήματος κοινοτικής χρηματοδότησης δαπανών βάσει των άρθρων 2 και 3, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι οι δαπάνες δεν πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες.

Πριν από οποιαδήποτε απόφαση απόρριψης χρηματοδότησης, τα αποτελέσματα των εξακριβώσεων της Επιτροπής και οι απαντήσεις του κράτους μέλους κοινοποιούνται εκατέρωθεν γραπτώς, κατόπιν τούτου δε τα δύο μέρη επιχειρούν να έλθουν σε συμφωνία για τη συνέχεια που θα δοθεί.

Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί συμφωνία, το κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει την έναρξη διαδικασίας για συμβιβασμό των αντίστοιχων θέσεων τους εντός τεσσάρων μηνών· τα αποτελέσματα της διαδικασίας αυτής ανακοινώνονται με έκθεση προς την Επιτροπή, την οποία εξετάζει πριν αποφασίσει απόρριψη της χρηματοδότησης.

Η Επιτροπή υπολογίζει τα προς απόρριψη ποσά λαμβάνοντας υπόψη, ιδίως, την έκταση της διαπιστωθείσας ασυμφωνίας. Η Επιτροπή εκτιμά εν προκειμένω το είδος και τη σοβαρότητα της παράβασης, καθώς και την οικονομική ζημία που υπέστη η Κοινότητα.

Η απόρριψη χρηματοδότησης δεν μπορεί να αφορά δαπάνες προγενέστερες του τελευταίου 24μήνου πριν από τη γραπτή ανακοίνωση της Επιτροπής στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος των αποτελεσμάτων αυτών των εξακριβώσεων. Εντούτοις, η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται στις δημοσιονομικές συνέπειες που προκύπτουν:

— από περιστατικά ανωμαλιών κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 2,

— από εθνικές ενισχύσεις ή από παραβάσεις για τις οποίες έχουν κινηθεί οι διαδικασίες των άρθρων 93 και 169 της Συνθήκης.

3. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου αποφασίζονται με τη διαδικασία του άρθρου 13. Οι λεπτομέρειες αυτές αφορούν, ιδίως, τη βεβαίωση λογαριασμών που αναφέρεται στην παράγραφο 1, καθώς και τις διαδικασίες των αποφάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2.»

- 4 Το άρθρο 8, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού (ΕΚ) 1663/95 της Επιτροπής, της 7ης Ιουλίου 1995, για τη θέσπιση λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 729/70, όσον αφορά τη διαδικασία για την εκκαθάριση των λογαριασμών του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΕ L 158, σ. 6), προβλέπει:

«1. Σε περίπτωση που, ως συνέπεια οιασδήποτε έρευνας, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι δαπάνες δεν πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες, ανακοινώνει στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος τις διαπιστώσεις της και καθορίζει τα διορθωτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν ώστε να διασφαλιστεί η μελλοντική τήρηση των προαναφερθέντων κανόνων, καθώς και εκτίμηση των δαπανών που μπορεί να εξαιρεθούν με βάση το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο γ, του κανονισμού (ΕΟΚ) 729/70. Η ανακοίνωση περιέχει παραπομπή στον παρόντα κανονισμό. Το κράτος μέλος απαντά εντός δύο μηνών και η Επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει αναλόγως την θέση της. Σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να χορηγήσει παράταση της περιόδου για απάντηση.

Μετά το πέρας της προθεσμίας για απάντηση, η Επιτροπή οργανώνει διμερή διάλογο και τα δύο μέρη προσπαθούν να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν. Στη συνέχεια η Επιτροπή ανακοινώνει τα συμπεράσματά της στο κράτος μέλος κάνοντας αναφορά στην απόφαση 94/442/ΕΚ της Επιτροπής.

2. Οι αποφάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού (ΕΟΚ) 729/70 λαμβάνονται μετά την εξέταση οποιασδήποτε έκθεσης του οργάνου συμβιβασμού σύμφωνα με την απόφαση 94/442/ΕΚ».

Η επίμαχη διαδικασία εκκαθαρίσεως

- 5 Τον Απρίλιο του 1997 οι υπηρεσίες ελέγχου του ΕΓΤΠΕ διενήργησαν στη Φινλανδία ελέγχους σχετικά με την εφαρμογή του καθεστώτος πριμοδοτήσεων για αγελάδες, ταύρους και πρόβατα, καθώς και την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) 1357/96, του Συμβουλίου, της 8ης Ιουλίου 1996, για την πρόβλεψη επιπροσθέτων πληρωμών, οι οποίες πρέπει να γίνουν το 1996 μαζί με τις πριμοδοτήσεις που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) 805/68, περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα του βοείου κρέατος και για την τροποποίηση αυτού του κανονισμού (ΕΕ L 175, σ. 9).
- 6 Στις 20 Μαΐου 1997 η Επιτροπή έστειλε στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Φινλανδίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στις Βρυξέλλες (στο εξής: Μόνιμη Αντιπροσωπεία), καθώς και στο Φινλανδικό Υπουργείο Γεωργίας και Δασών, στο Ελσίνκι (στο εξής: Υπουργείο), έγγραφο στη φινλανδική γλώσσα (στο εξής: έγγραφο της 20ής Μαΐου 1997), με το οποίο εφιστούσε την προσοχή της Φινλανδικής Κυβερνήσεως στα κενά του φινλανδικού συστήματος ελέγχου που είχε διαπιστώσει κατά τους επί τόπου ελέγχους. Ανέφερε ότι επιφυλασσόταν του δικαιώματος να λάβει θέση αργότερα επί του αποκλεισμού από την κοινοτική χρηματοδότηση δαπανών σχετικών με τις ειδικές πριμοδοτήσεις για τους ταύρους για τα έτη εμπορίας 1995 και 1996 και ότι επιθυμούσε να λάβει απάντηση εντός δύο μηνών από την παραλαβή του εγγράφου αυτού.
- 7 Το έγγραφο της 20ής Μαΐου 1997, παρότι έχει τη μορφή τηλετυπήματος, διαβιβάστηκε, κατά τη Φινλανδική Κυβέρνηση, με τηλεομοιοτυπία, γεγονός που επιβεβαιώνεται από τις ενδείξεις στο άνω τμήμα του εγγράφου. Φαίνεται ότι προηγήθηκε από τηλετύπημα ιδίου περιεχομένου, στην αγγλική γλώσσα, με ημερομηνία 7 Μαΐου 1997, στο οποίο παρέπεμπε το έγγραφο της 20ής Μαΐου 1997.

- 8 Η Φινλανδική Κυβέρνηση απάντησε στο έγγραφο της 20ής Μαΐου 1997 με έγγραφο της 21ης Ιουλίου 1997, με το οποίο ανέφερε ότι είχε λάβει υπόψη τις προτάσεις και παρατηρήσεις της Επιτροπής.
- 9 Η Επιτροπή απήλυθη στις 17 Σεπτεμβρίου 1998 έγγραφο, στη φινλανδική γλώσσα, στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία, η οποία το έλαβε στις 18 Σεπτεμβρίου 1998, αντίγραφο του οποίου εστάλη στο Υπουργείο, που το έλαβε τις 24 Σεπτεμβρίου 1998 (στο εξής: έγγραφο της 17ης Σεπτεμβρίου 1998), με το οποίο, παραπέμποντας στο άρθρο 8 του κανονισμού 1663/95 και στο άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 729/70, ενημέρωσε τη Φινλανδική Κυβέρνηση ότι σκόπευε να προτείνει τον αποκλεισμό από την κοινοτική χρηματοδότηση μέρους των δηλωθεισών για τα οικονομικά έτη 1996 και 1997 δαπανών. Η διόρθωση αιτιολογούνταν, κατά την Επιτροπή, με το γεγονός ότι οι έλεγχοι δεν είχαν διενεργηθεί σύμφωνα με τους κανόνες, όπως προέκυπτε από τα αποτελέσματα των ελέγχων της Επιτροπής, οι οποίοι εκτίθεντο σε παράρτημα του εγγράφου της 17ης Σεπτεμβρίου 1998. Υπενθυμίστηκε στη Φινλανδική Κυβέρνηση ότι διέθετε προθεσμία απαντήσεως δύο μηνών από της κοινοποίησεως του εγγράφου αυτού.
- 10 Στο έγγραφο της 17ης Σεπτεμβρίου 1998 δεν επισυνάπτονταν το παράρτημα, που έπρεπε να περιέχει λεπτομερείς διαπιστώσεις για τους επί τόπου ελέγχους των υπηρεσιών του ΕΓΤΠΕ, καθώς και αιτήσεις πρόσθετων πληροφοριακών στοιχείων. Κατόπιν αιτήσεως της Φινλανδικής Κυβερνήσεως, η Επιτροπή διαβίβασε, στις 11 Δεκεμβρίου 1998, στο Υπουργείο το παράρτημα αυτό, στη φινλανδική γλώσσα, καθώς και συνοδευτικό έγγραφο, στην ίδια γλώσσα, το οποίο επαναλάμβανε την τελευταία παράγραφο του εγγράφου της 17ης Σεπτεμβρίου 1998 (στο εξής: έγγραφο της 11ης Δεκεμβρίου 1998). Το Υπουργείο έλαβε το έγγραφο αυτό στις 22 Δεκεμβρίου 1998 και η Μόνιμη Αντιπροσωπεία στις 14 Δεκεμβρίου 1998.
- 11 Με βάση τα στοιχεία της Επιτροπής, το αγγλικό κείμενο του εγγράφου της 17ης Σεπτεμβρίου 1998 και του παραρτήματός του απεστάλη στις 10 Ιουλίου 1998 στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία και αντίγραφό του στο Υπουργείο.

- 12 Η Φινλανδική Κυβέρνηση, κατόπιν ανταλλαγής αλληλογραφίας, γνωστοποίησε στην Επιτροπή, με έγγραφο της 5ης Αυγούστου 1999, ότι σκόπευε να επικαλεστεί την αποκλειστική προθεσμία του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 729/70 και ότι έγκρινε αβάσιμη την απόφαση της Επιτροπής περί αποκλεισμού από την κοινοτική χρηματοδότηση των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν 24 μήνες πριν από τις 22 Δεκεμβρίου 1998, ημερομηνία κατά την οποία έλαβε το έγγραφο της 17ης Σεπτεμβρίου 1998.
- 13 Οι δαπάνες, ως προς τις οποίες είχε παρέλθει η αποκλειστική προθεσμία που διέθετε η Επιτροπή για την εξαίρεσή τους από την κοινοτική χρηματοδότηση, ανέρχονται, σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Φινλανδικής Κυβερνήσεως, τους οποίους δεν αμφισβητεί η Επιτροπή, σε 7 270 885,76 FIM.
- 14 Η Επιτροπή απέκλεισε ωστόσο, με την προσβαλλόμενη απόφαση, τις επίδικες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 20 Μαΐου 1995 και 21 Δεκεμβρίου 1996.

Επί του μοναδικού λόγου ακυρώσεως

- 15 Η Φινλανδική Κυβέρνηση, με τον μοναδικό της λόγο ακυρώσεως, ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε κατά παράβαση των άρθρων 5, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 729/70 και 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 1663/95. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι η 24μηνη προθεσμία, που μνημονεύει η πρώτη από τις διατάξεις αυτές, εκτείνεται στους 24 μήνες πριν από τη γραπτή ανακοίνωση της Επιτροπής προς το οικείο κράτος μέλος, η οποία περιέχει τα αποτελέσματα των ελέγχων και διαπιστώσεων της Επιτροπής και παραπέμπει ρητώς στον κανονισμό 1663/95.
- 16 Η Φινλανδική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις αυτές το έγγραφο της 20ής Μαΐου 1997, το οποίο δεν αποτελεί γραπτή ανακοίνωση κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 729/70 και του

άρθρου 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 1663/95. Πρώτον, δεν πρόκειται για έγγραφο και ούτε το τηλετύπημα ούτε η τηλεομοιοτυπία πληρούν την προϋπόθεση του εγγράφου τύπου. Δεύτερον, η διατύπωση του εγγράφου της 20ής Μαΐου 1997 ουδόλως αφήνει να εννοηθεί ότι το έγγραφο αυτό θα προκαλούσε την έναρξη προθεσμίας. Τρίτον, το έγγραφο αυτό δεν παραπέμπει στον κανονισμό 1663/95, όπως απαιτεί το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού.

- 17 Μόνον το έγγραφο της 17ης Σεπτεμβρίου 1998 πληροί, κατ' αρχήν, τις απαιτούμενες προϋποθέσεις. Καθόσον όμως η Επιτροπή δεν επισύναψε σ' αυτό το έγγραφο το παράτημα που περιείχε τα αποτελέσματα των ελέγχων, ως ημερομηνία αναφοράς για τον υπολογισμό των εν λόγω 24 μηνών πρέπει να ληφθεί μόνον η 22α Δεκεμβρίου 1998, ημερομηνία κατά την οποία το Υπουργείο έλαβε το εν λόγω παράρτημα, και όχι η 20ή Μαΐου 1997.
- 18 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η 24μηνη προθεσμία του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο γ', πέμπτο εδάφιο, του κανονισμού 729/70 έληξε στις 20 Μαΐου 1997, καθόσον το έγγραφο της ημερομηνίας αυτής πληροί όλες τις απαιτούμενες προϋποθέσεις.
- 19 Κατά την Επιτροπή, στόχος του κανόνα των 24 μηνών δεν είναι να επιβάλει στα κράτη μέλη χρηματοοικονομικές διορθώσεις αρκετά έτη μετά το οικείο οικονομικό έτος, χωρίς τα κράτη μέλη να έχουν προειδοποιηθεί για την ύπαρξη τέτοιου κινδύνου. Ο στόχος αυτός πληρούται κατά τρόπο απλό με μια γνωμοδότηση που συνοψίζει σαφώς και εγγράφως τις κύριες διαπιστώσεις της Επιτροπής και παρέχει τη δυνατότητα χρηματοοικονομικών διορθώσεων. Σημασία έχει, από πλευράς σεβασμού της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του οικείου κράτους μέλους, όχι το να περιβάλλεται η γραπτή γνωμοδότηση συγκεκριμένο τύπο, αλλά το να πληροί το στόχο της επαρκούς προειδοποιήσεως του κράτους μέλους για τον κίνδυνο μελλοντικών διορθώσεων.
- 20 Τον στόχο αυτό πληροί εν προκειμένω το έγγραφο της 20ής Μαΐου 1997. Το έγγραφο αυτό περιβάλλεται, ως τηλεομοιοτυπία, τον έγγραφο τύπο, περιέχει όλα τα απαραίτητα πληροφοριακά στοιχεία και επιβάλλει προθεσμία απαντήσεως δύο μηνών. Δεν είναι αναγκαία η ρητή μνεία περί διακοπής της 24μηνιαίας «προθεσμίας παρα-

γραφής». Εξάλλου, δεν απαιτείται παραπομπή στο άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 1663/95. Συγκεκριμένα, η διάταξη αυτή δεν συνδέεται με το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 729/70, όπως προκύπτει από τη δεύτερη εισαγωγή στο προοίμιο του κανονισμού 1663/95, βάσει της οποίας νομική βάση του κανονισμού αυτού είναι το άρθρο 5, παράγραφος 3, και όχι το άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 729/70.

- 21 Επικουρικώς, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η 24μηνη προθεσμία έληξε στις 18 Σεπτεμβρίου 1998, ημερομηνία παραλαβής του εγγράφου της 17ης Σεπτεμβρίου 1998, καθόσον το έγγραφο αυτό, ακόμη κι αν υποθεθεί ότι δεν συνοδευόταν από το παράρτημα που περιείχε τα αποτελέσματα των ελέγχων των υπηρεσιών του ΕΓΠΤΕ, είχε κοινοποιηθεί, στην αγγλική γλώσσα, στις 10 Ιουλίου 1998 και περιείχε τα αποτελέσματα εννέα επί τόπου ελέγχων, που διενεργήθηκαν παρουσία των φινλανδικών αρχών. Συναφώς, κατά την Επιτροπή, το έγγραφο της 11ης Δεκεμβρίου 1998 πρέπει να θεωρηθεί ως συγκατάθεση σε παράταση της ταχθείσας για την απάντηση προθεσμίας.
- 22 Εξάλλου, όσον αφορά την ημερομηνία παραλαβής του εγγράφου της 11ης Δεκεμβρίου 1998 και του συνοδευτικού του παραρτήματος, πρέπει να ληφθεί υπόψη η κοινοποίηση στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία, που έγινε στις 14 Δεκεμβρίου 1998, και όχι η ημερομηνία παραλαβής του στο Υπουργείο.
- 23 Η Φινλανδική Κυβέρνηση, απαντώντας στα επικουρικά επιχειρήματα της Επιτροπής, ισχυρίζεται, αφενός, ότι το έγγραφο, στην αγγλική γλώσσα, της 10ης Ιουλίου 1998 δεν πληροί τις απαιτήσεις τύπου. Όπως προκύπτει από το άρθρο 3 του κανονισμού 1 του Συμβουλίου, της 15ης Απριλίου 1958, περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 01/001, σ. 14), όπως τροποποιήθηκε με την πράξη περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασιίζεται η Ένωση (ΕΕ 1994, C 241, σ. 21, και ΕΕ 1995, L 1, σ. 1), «[τ]α έγγραφα τα οποία απευθύνονται από τα όργανα της Κοινότητας προς κράτος μέλος ή πρόσωπο, το οποίο υπάγεται στη δικαιοσύνη ενός κράτους, μέλους, συντάσσονται στη γλώσσα του κράτους αυτού».

- 24 Αφετέρου, η Μόνιμη Αντιπροσωπεία έλαβε, στις 14 Δεκεμβρίου 1998, αντίγραφο μόνον του εγγράφου της 11ης Δεκεμβρίου 1998. Το πρωτότυπο απευθυνόταν ρητώς στο Υπουργείο, οπότε πρέπει να ληφθεί υπόψη η ημερομηνία παραλαβής του από το Υπουργείο, δηλαδή η 22α Δεκεμβρίου 1998.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 25 Επιβάλλεται να υπομνησθεί, εκ προοιμίου, ότι το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο γ', πέμπτο εδάφιο, του κανονισμού 729/70 προβλέπει ότι «[η] απόρριψη χρηματοδότησης δεν μπορεί να αφορά δαπάνες προγενέστερες του τελευταίου 24μήνου πριν από τη γραπτή ανακοίνωση της Επιτροπής στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος των αποτελεσμάτων [των] εξακριβώσεων [της Επιτροπής]».
- 26 Ο κανονισμός 1663/95, που είναι ο κανονισμός εφαρμογής του κανονισμού 729/70, διευκρινίζει, με το άρθρο 8, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, το περιεχόμενο της γραπτής αυτής ανακοίνωσης. Βάσει του άρθρου αυτού, η εν λόγω ανακοίνωση πρέπει να αναφέρει τα διορθωτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν ώστε να διασφαλιστεί η μελλοντική τήρηση των οικείων κανόνων, καθώς και μια εκτίμηση των δαπανών που μπορεί να εξαιρεθούν και πρέπει να παραπέμπει στον κανονισμό 1663/95.
- 27 Δεν μπορεί να γίνει δεκτό το επιχείρημα της Επιτροπής ότι το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 729/70 δεν συνδέεται με το άρθρο 8 του κανονισμού 1663/95. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τη διατύπωση των διατάξεων αυτών, αμφότερες παραπέμπουν στα αποτελέσματα των ερευνών των υπηρεσιών ελέγχου του ΕΓΤΠΕ εντός των κρατών μελών. Παρότι το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο γ', πέμπτο εδάφιο, του κανονισμού 729/70 χρησιμοποιεί τον όρο «αποτελέσματα των εξακριβώσεων» και το άρθρο 8, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 1663/95 τον όρο «συμπεράσματα, ως συνέπεια οιασδήποτε έρευνας», είναι ωστόσο σαφές ότι τα άρθρα αυτά αφορούν το ίδιο στάδιο της διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, δηλαδή τους επί τόπου ελέγχους στα κράτη μέλη των υπηρεσιών της Επιτροπής.

- 28 Συνεπώς, επιβάλλεται να εξακριβωθεί αν το έγγραφο της 20ής Μαΐου 1997 πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 729/70, σε συνδυασμό με το άρθρο 8, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 1663/95.
- 29 Πρώτον, όσον αφορά τις υποχρεώσεις περί τηρήσεως συγκεκριμένου τύπου, πρέπει να τονιστεί ότι το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 1663/95 διακρίνει μεταξύ, αφενός, της «ανακοινώσεως των διαπιστώσεων», την οποία μνημονεύει το πρώτο εδάφιο και την οποία αφορά η υπό κρίση υπόθεση, και, αφετέρου, της «[επίσημης] ανακοινώσεως των συμπερασμάτων», την οποία μνημονεύει το δεύτερο εδάφιο και η οποία ακολουθεί. Συνεπώς, η πρώτη ανακοίνωση δεν πρέπει να πληροί τόσο αυστηρές προϋποθέσεις τύπου όσο η δεύτερη. Συγκεκριμένα, όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 62 έως 71 των προτάσεων του, η υποχρέωση τηρήσεως εγγράφου τύπου επιτελεί, σ' αυτό το στάδιο της διαδικασίας, απλώς λειτουργία αποδεικτικού στοιχείου στο πλαίσιο της σχέσης της Επιτροπής με το οικείο κράτος μέλος. Αυτή η λειτουργία αποδεικτικού στοιχείου διασφαλίζεται από κάθε πρακτική που προϋποθέτει έγγραφο υπόθεμα. Επομένως, η ανακοίνωση των διαπιστώσεων μπορεί να συνεπάγεται την αποστολή εγγράφου με τηλετύπημα ή με τηλεμοιοτυπία.
- 30 Εν προκειμένω, το έγγραφο της 20ής Μαΐου 1997 πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 8, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 1663/95.
- 31 Δεύτερον, πρέπει να εξεταστεί αν το έγγραφο της 20ής Μαΐου 1997 πληροί τις λοιπές απαιτούμενες προϋποθέσεις. Συναφώς, το έγγραφο αυτό, στην εισαγωγή, διευκρινίζει ότι αποστέλλεται στις εθνικές αρχές «για να τις ενημερώσει επισήμως και το γρηγορότερο δυνατόν για τις σημαντικότερες αιτίες ανησυχίας που διαπιστώθηκαν κατά τον έλεγχο». Αρχικά περιγράφει το σύστημα ελέγχου των πριμοδοτήσεων κρέατος στο οικείο κράτος μέλος και, στη συνέχεια, περιέχει τις ανεπάρκειες της εξετάσεως των αιτήσεων πριμοδοτήσεων, λογιστικούς υπολογισμούς, τα προβλήματα ελέγχου των λογαριασμών που συνάντησαν οι υπηρεσίες του ΕΓΤΠΕ, ανάλυση κινδύνων, περιγραφή του αριθμού των επί τόπου διενεργηθέντων ελέγχων, καθώς και όσα ανακαλύφθηκαν λεπτομερώς και τις ανεπάρκειες που διαπιστώθηκαν κατά τους επί τόπου ελέγχους. Τέλος, αναφέρει ότι η Επιτροπή επιφυ-

λάσσεται του δικαιώματος ασκήσεως προσφυγής όσον αφορά τις ειδικές προμοδοτήσεις για τους ταύρους για τα έτη εμπορίας 1995 και 1996, προκειμένου να λάβει επιστροφή των δαπανών για τις απορριφθείσες αιτήσεις. Τέλος, το έγγραφο καλεί τις εθνικές αρχές να διαβιβάσουν την απάντησή τους όσον αφορά τα προπαρατεθέντα σημεία εντός δύο μηνών από την παραλαβή του εγγράφου.

- 32 Υπ' αυτές τις συνθήκες, το έγγραφο της 20ής Μαΐου 1997 πληροί τις προϋποθέσεις ανακοινώσεως των αποτελεσμάτων των επί τόπου ελέγχων και των διορθωτικών μέτρων που πρέπει να ληφθούν, ανακοινώσεως από την οποία μπορεί να υπολογιστεί η 24μηνη προθεσμία που μνημονεύει το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο γ', πέμπτο εδάφιο, του κανονισμού 729/70. Η εφαρμοστέα ρύθμιση δεν απαιτεί ρητή μνεία της προθεσμίας αυτής. Εξάλλου, το έγγραφο της 20ής Μαΐου 1997 αναφέρει και την προθεσμία απαντήσεως δύο μηνών, που προβλέπει το άρθρο 8 του κανονισμού 1663/95.
- 33 Αντιθέτως, το έγγραφο της 20ής Μαΐου 1997 δεν κάνει καμία ρητή παραπομπή στο άρθρο 8 του κανονισμού 1663/95. Συνεπώς, επιβάλλεται να εξεταστεί αν η παράλειψη αυτή αρκεί, από μόνη της, για να θεωρηθεί ότι το εν λόγω έγγραφο δεν αποτελεί γραπτή ανακοίνωση.
- 34 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή υποχρεούται, στο πλαίσιο των σχέσεων με τα κράτη μέλη, να τηρεί τις προϋποθέσεις που επέβαλε στον εαυτό της με τους κανονισμούς εφαρμογής. Ωστόσο, τα κράτη μέλη δεν μπορούν, στο πλαίσιο των σχέσεων τους με την Επιτροπή, να λαμβάνουν καθαρά τυπικές θέσεις, όταν από τις περιστάσεις προκύπτει ότι τα δικαιώματά τους προσατεύτηκαν πλήρως. Εν προκειμένω, όπως τονίστηκε με τη σκέψη 31 της παρούσας αποφάσεως, το έγγραφο της 20ής Μαΐου 1997 ενημέρωσε πλήρως τη Φινλανδική Κυβέρνηση για τις επιφυλάξεις της Επιτροπής και για τις διορθώσεις που πιθανόν θα της επιβάλλονταν σχετικά με τις εν λόγω προμοδοτήσεις, οπότε πληρούσε την προϋπόθεση προειδοποιήσεως που

επιβάλλουν σε μια γραπτή ανακοίνωση τα άρθρα 5, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 729/70 και 8, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 1663/95. Υπ' αυτές τις συνθήκες, δεν φαίνεται να συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου η απλή παράλειψη, με το έγγραφο αυτό, παραπομπής στον κανονισμό 1663/95.

- 35 Συνεπώς, δεν μπορούν γίνουν δεκτοί οι ισχυρισμοί της Φινλανδικής Κυβερνήσεως και ορθώς η Επιτροπή θεώρησε ότι ως προς τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πριν από τις 20 Μαΐου 1995, δηλαδή 24 μήνες πριν από την κοινοποίηση του εν λόγω εγγράφου, δεν μπορούσε πλέον να απορρίψει τη χρηματοδότησή τους. Συνεπώς, παρέλκει η εξέταση των επιχειρημάτων που προέβαλε επικουρικώς η Επιτροπή, σχετικά με τα έγγραφα που αντηλλάγησαν μετά την ημερομηνία αυτή.
- 36 Ενόψει των προεκτεθέντων, η προσφυγή της Δημοκρατίας της Φινλανδίας πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 37 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της Δημοκρατίας της Φινλανδίας στα δικαστικά έξοδα και αυτή ηττήθηκε κατά τον μοναδικό της λόγο ακυρώσεως, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**

- 2) Καταδικάζει τη Δημοκρατία της Φινλανδίας στα δικαστικά έξοδα.**

Jann

von Bahr

Edward

La Pergola

Wathelet

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 24 Ιανουαρίου 2002.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

R. Grass

P. Jann